

Avam Kamarasında fevkalâde salâhiyetler kanunu kabul edildi

Harp Muhakkak

Alman müfrezeleri Polonya topraklarına girdiler

Hitler dün gece Polonya hakkındaki kat'î kararını verdi

Çemberlayn şiddetli bir nutuk söyledi

"Anî bir harp tehlikesi karşısında bulunuyoruz,,

Danzig için değil, fakat prensiplerin muhafazası için çarpışacağız

Fransa hududunda iki Fransız asker

Rusya hem harp ilâhı, hem sulh perisi olabilir

Yazan: ASIM US

Alman - Sovyet paktının metni neşredildi. Birkaç gündü beri bütün cihan efkârını meşgul eden bu anlaşma karşısında şimdi az çok makul hükümler verecek malûmatı haiz bulunuyoruz. Almanyanın nasional sosyalizm rejimi senelerden beri Sovyetler rejiminin can düşmanı olarak ortaya çıktığı için Alman - Rus dostluğu her kесе ateş ile barutun infilâksiz birleşmesi kadar imkânsız görünüyordu. Onun için Moskova ile Berlin hükümetleri arasında bir ademi tecavüz muahedesi imzalanacağı haberi ilk defa her tarafta hayret uyandırmıştı.

Fakat Avrupanın şu beş, on senelik tarihi bize gösterdi ki, söze sadakat, prensip, ideoloji gibi sözler sadece saf milletleri aldatmak içindir; icabında maddî menfaatler için feda edilmeyecek aht, prensip, ideoloji yoktur. Hitler Almanyasının da İtalya ve Japonya ile aktettiği antikomintern paktı yırtarak Moskova ile bir ademi tecavüz muahedesi imza etmiş olmasına hiç hayret etmemek lâzımdır.

Amelî noktadan hâdisede araştırılacak cihet bu muahedenin harbe mi, yoksa sulha mı yarayacağını tayin etmektir.

Moskovada gelen bir telgraf Alman - Rus ademi tecavüz anlaşmasının sulha hizmet edeceğine, bunun maddî delili olmak üzere de "kitlelerin her türlü tecavüz hareketlerinden iktinap edecekleri, aksi takdirde muah-

Londra, 24 (A.A.) — Avam Kamarası âzasi, zamanın vehametini tamamiyle müdrük olarak, Başvekilin çok nazik enternasyonal vaziyet hakkındaki beyanatını dinlemek ve sonra da millî müdafaa için zarurî olan fevkalâde salâhiyetler kanununu kabul etmek üzere, bugün öğleden sonra toplanmıştır.

Sulhu kurtarmak için Çemberlayn'ın sarfettiği muazzam gayretleri takdir eden Avam Kamarası, Başvekil salona girerken heyecanlı tezahüratla karşılanmıştır.

Kürsüye gelen Çemberlayn demiştir ki:

Parlamento tatil devresine girerken hülûmetin bugün zaruret haline gelen bu derece şiddetli tedbirleri almak üzere parlamntoyu toplamak mecburiyetinde kalacağını derpis etmek biraz güç olurdu. 21 Temmuzdan beri enternasyonal vaziyet mütemadiyen fenâlaşmıştır. Bugün anî bir harp tehlikesi karşısında bulunuyoruz.

(Devamı 6 incede)

Yarınki ilâvemizde

Günün edebî hâdiseleri — Hakkı Süha; Bizi mahvedebilecek bir teklif — Hikmet Münir; İtiraf — Muazzez Kap tanoğlu; İstanbulda temsili harp haftası nasıl geçti — Neriman Hikmet; İki bayram bir arada — Muzaffer Acar; Amerikada şen panze mektebi açıldı; Rus edebiyatındaki facia; Napolyonun kızı Moskovada bulundu; Bir sinema yıldızının hayatı; Şaka, Günün resimleri ve muhtelif mevzular üzerine diğer yazılar.

(Devamı 6 incede)

Almanya ile Rusya arasında imzalanan Paktın metni

Moskova, 24 (A.A.) — Tass ajansı bildiriyor:

Almanya ile Sovyetler Birliği arasında akdedilen ademi tecavüz paktının metni aşağıdadır:

Sovyetler Birliği ile Almanya arasında sulhün takviyesi arzusu ile hareket eden Sovyetler Birliği hükûmeti ve Almanya hükûmeti, Sovyetler Birliği ile Almanya arasında 1926 nisanında münakit bitaraflik muahedesinin esas hükümlerine dayanarak, aşağıdaki hususları kararlaştırmışlardır:

MADDE: 1 — İki âkit taraf, gerek yalnız olarak gerek diğer devletlerle birlikte, birbirlerine karşı, her türlü cebirden, her türlü tecavüz hareketinden ve her türlü hücumdan tavakki etmeği taahhüt eyler.

MADDE: 2 — İki âkit taraftan biri, üçüncü bir devlet tarafından askeri bir harekete mevzu teşkil ederse, öteki âkit taraf, bu devlete hiç bir şekilde yardımda bulunmayacaktır.

MADDE: 3 — İki âkit taraf hükümetleri, müstercih menfaatlerini alâkadar eden meseleler üzerinde karşılıklı haber tetatisi zmnında, istikbalde istişare için müteakbil temas halinde kalacaklardır.

MADDE: 4 — İki âkit taraftan hiç biri, doğrudan doğruya veya bilvasıta öteki âkit tarafa müteveccih herhangi bir devletler grupuna iştirak etmeyecektir.

MADDE: 5 — Mahiyetleri ve menşeleri her ne olursa olsun, iki âkit taraf arasında çıkabilecek niza veya ihtilâflar takdirinde, iki âkit taraf, bu niza ve ihtilâfları münhasıran sulh vastaları ile, dostane fikir teatisi ile veyahut, lüzumu takdirinde, ihtilâflar halline memur komisyonlar kurulması suretiyle halledeceklerdir.

MADDE: 6 — İşbu pakt, on sene müddetle akdedilmiş ve bu müddetin inkızasından bir sene evvel, iki âkit taraftan biri feshini bildirmedeği takdirde, pakt, beş senelik bir müddet için otomatik surette uzatılmış telâkki edilecektir.

MADDE: 7 — İşbu pakt, en kısa bir mühlet içinde tasdik edilecektir. Paktın musaddak nüshalarının teatisi, Berlinde yapılacaktır.

Bu pakt, imzayı müteakip derhal meriyet mevkiine girer. Moskovada, Alman ve Rus lisanlarında iki nüsha olarak tanzim edilmiştir.

Sovyet hükûmeti namına Molotof
Alman hükûmeti namına Ribbentrop

Ticaret Vekili izmirden döndü

Vekilin gazetemize beyanati ihracatımızın takviyesi için mühim tedbirler alınıyor

Vekil kendisini karşılayanlar arasında

(Fotoğraf: 3-1939)

İşaretler

Manevralar ve İnönünün mesajı

Trakya manevraları nihayet buldu. Manevranın nihayet buluşu sözü daima bir hakikati, bir katıyeti ifade eden Milli Şefimizin ordunun manevra faaliyetini takdir eden mesajıyla birlikte vukua geldi. Mesajdan anlıyoruz ki, Cumhuriyet Ordusu Büyük Şefin hususi bir surette takdirine mazhar olmuştur. O Şef ki daima iyiyi kötüden ayırmış ve kötüye kötü, iyiyi iyi demesini hayatın boyunca bir ahlak davası haline koymuştur.

Dünyanın en kaypak işlerinden biri olan politika için dahi en iyi politikanın doğruluk olduğunu bir prensip halinde ifade eden ve hayatını bu prensibe göre tanzim eden İnönünün bu takdiri Cumhuriyet Türkiyesinin cihan buhranı içinde daha dik amla hareket etmesi, yarını daha emniyetle, vuzuhla gözlemesi için bir garantidir.

Cumhuriyet ordusunun kazandığı takdir silâhla insan arasındaki intibakı ve fikirle insan malzemesi arasındaki vahdeti ifade etmek itibarıyla da ayrıca büyük bir mahiyet arz etmektedir.

İnönünün takdirinden, iyi bir kumanda heyetinin, iyi askerlerin, iyi malzemenin imtiyaz ederek bir kül vücuda getirdiklerini milletimiz hesabına memnuniyetle kaydediyoruz.

Bütün politik faaliyetlerinde, isiklâl davası prensibinde kendi kuvvetine istinat etmeyi şiar eden Cumhuriyet Türkiyesinin ordusunun son imtihanını muvaffakiyetle vermiş olmasından dolayı cidden memnun olmak hakkındadır.

Dünyada kombinezonlarla, beynelmül garantilerle yapılacak korunma hareketleri daima sakat, daima noksan, daima hatalı bir takım neticeler vermeğe mahkûmdur.

Siyasî kudret, siyasî istiklâl ancak bir milletin hakikî, madî silâh kuvvetine dayanmaktadır.

Bu silâh kuvvetini ebadından noksan veyahut fazla görenler, onun randımanını iyi hesap etmeyenlerin iyi bir politika yapmalarına imkân yoktur. Cesaret ve silâh milletlerin yegâne mevcudiyet servetidir.

Bunların birini kaybeden silâhsız cesaret, yahut cesaretsiz silâhsızlık insanları mesut edebilecek bir kudret değildir.

Her iki meslek nümunelerini son senelerde acı acı seyrettik. Silâhsız cesareti Habeşistanda, silâhli cesaretsizliği Çekoslovakya'da gördük.

Silâhın ve cesaretin birbirini takviye ettiği yerlerde vatan mehfumu gerçekten kendini tehlikeden kurtarmış demektir. Askerî manevralar bence daima bu noktaların tebarüzüne hizmet ederler. Vakıta manevralar mutlaka yüzde yüz hakikî harbin bir örneği değildir. Fakat manevralar bir ordunun faaliyeti, hedefine varmak hususundaki istidatının derecesini göstermek itibarıyla dikkate layık mîyarlardır.

Türk ordusu manevralarında yüksek dirayetini göstermiştir. **SADRI ERTEM**

Seferberlik Komisyonu

Seferberlik komisyonu bugün toplanacak, hava korunma kanununun nizamnamelerinin tatbikatı hakkında müzakeratta bulunacaktır. Nizamnamelerin vatandaşlara verdiği mükellefetlerin bir an evvel yerine getirilmesi için icap eden tedbirler alınacaktır.

Liman Umum Müdürü Ankaradan döndü

Yolcu salonunun bir an evvel tamamlanmasına çalışılıyor

Muhtelif işler için Ankaraya giden limanlar işletmesi umum müdürü Raufi Manyas şehrimize dönmüştür.

Umum müdür, dün yolcu salonu inşaatı hakkında alakadar mimarlarla temaslara başlamıştır. Bugün Münakale Vekili Ali Çetinkaya vaziye hakkında malûmat verecektir.

Münakale Vekâletinden gelen ve mütehasıs mimarlardan müteşekkil heyet de liman işletmesi binasında çalışmaktadır. Yolcu salonunun bir an evvel tamamlanması için usta ve amele adetleri fazlaştırılmıştır.

Adliye Vekili Ankaraya gitti

İmralı hapisanesini ziyaretten sonra bir müddet Büyükdadadaki evinde istirahat eden Adliye Vekili Fethi Okyar, evvelki akşam Ankaraya gitmiştir.

Dahiliye Vekili ekmeğe meselesini inceliyor

Dahiliye Vekili dün vilâyette belediye başkanları ile meşgul olmuştur. Vekil ekmeğilerin dilediklerini her tarafta aynı kalitede çıkmasını temini için tek çare olarak kendilerine tek tip un verilmesini istemişlerdir. Bu hususta tecrübeler yapılacak.

Bira buhranının sebebi

Bira fiyatlarının ucuzlaşmasını bir bira ktlığı takip ettiği yolunda yazılar yazıldı. Bu cümleden gazetelerde çıkan bir fıkrada da buhranın sebebi anlatılırken "teşkilâtsizlik, tâbiri kullanılmıştır. Buhranın sebebi artan ihtiyaç derecesini bira istihali için icabeden tesisatın henüz vücuda getirilmesinin zaman bulunmamasıdır. Sebep teşkilâtsizlik değil, tesisatsızlıktır.

Bu cihet aynı yazının heyeti umumiyesinden anlaşılmağa beraber bir yanlış telâkkiye mahal vermeyeğin için düzeltmeyi vazife sayarız.

Devlet Meteoroloji enstitüsünden alınan malûmata göre hararet dün Sivasta 20, Zonguldakta 22, Ankara ve Siropta 23, Siirtte 24, Diyarbakırda 28, İzmirde 29, İstanbulda 28, Manisada 30 Urfada 31, Antalyada 34 derece kaydedilmiştir.

Bugün hava Trakya, Marmara ve Ege'nin şimalinde ve Orta Anadolu'da bulutlu diğer bölgelerde yağışlı geçecektir.

TAKVİM	Cuma		Cumarte.	
	25 Ağus.	26 Ağus.	25 Ağus.	26 Ağus.
	10 recep	11 recep		
	hızır 112	hızır 111		
vakitler	vasatı	ezanı	vasatı	ezanı
Güneş	5 2	0 24	5 21	10 28
Öğle	12 10	5 2	1 16	5 23
İkindi	16 0	0 0	16 0	9 03
Akşam	18 5	0 0	18 7	12 00
Yatsı	20 2	0 0	20 31	1 33
İmsak	3 3	3 3	3 32	8 39

ŞEHİR İÇİNDE

Piyasada vaziyet

Sigorta primleri yükseldi

Ecnebi şirketler Almanya ve İtalyaya gönderecek malları sigorta etmiyor

Sovyet — Alman ademi tecavüz paktının imzalanması piyasada durgun bir vaziyet ihdas etmiştir. Ecnebi memleketlere gönderilecek mallardan alınan sigorta primleri derhal yükselmiş; iki gün evvel yüzde 0,50 santim olan rizikolar dün 2,25 santime çıkmıştır. Bu vaziyet devam ettiği takdirde harp rizikolarının daha da çıkacağı tahmin edilmektedir.

Diğer taraftan şehrimizde bulunan İngiliz, Fransız ve Amerikan sigorta şirketleri Almanya ve İtalyaya gönderilecek malları sigorta etmemeye başlamışlardır. Millî reasüransın vaziyete müdahalesi ve ortalıkta bir panik olmasının önüne geçmesi beklenmektedir.

Bir çok mallar değerlerinden kaybetmeye başlamışlardır. Meselâ iki üç gün evvel 50 lira olan bir mal bugün 25 liraya alıcı bulamamaktadır.

Halı fiyatları da çok düşmüştür. Bütün tüccarlarda mallarını bir an evvel elden çıkarmak isteği belirmiştir.

Ticaret Vekili İzmirden döndü

Vekilin gazetemize beyanatı ihracatımızın takviyesi için mühim tedbirler alınıyor

Bir müddettenberi İzmirde bulunan ve beynelmül fuarı açtıktan sonra ihracatçılarımızla temaslara geçen Ticaret Vekili Cezmi Erçin, dün öğle üzeri Ege vapuru ile şehrimize gelmiştir. Vekil rihimde Vekâlete bağlı müesseseler erkânı tarafından karşılanmış ve Perapalasa inmiştir. Otelde Başvekili ziyaret eden Vekil İzmirdeki tetkikleri etrafında izahat vermiş, bir müddet sonra Başvekil ile beraber Floraya giderek Reiscumhurumuz İsmet İnönü tarafından kabul edilmiştir.

VEKİLİN BEYANATI

Ticaret Vekili Cezmi Erçin dün bir muharririmize şu beyanatta bulunmuştur:

"İzmir seyahatinden müsait intibalarla avdet ediyorum. İzmirde ihracat tacirleriyle yaptığım müteaddit temaslardan piyasamızın iyi şerait altında açılacağı öğrendim. Ihracatçılarla çok sıkı bir temas halinde bulunduk. Büyük meselelerimiz karşılıklı görüşüldü. Alınacak tedbirler üzerinde ehemmiyetli kararlara vasil olduk. Ezelümle ihracatçıların birliği tesisi için atılan adım nihai safhaya girmiştir.

Bu meyanda müstahsil külmiz menfaatlerini korumak maksadıyla aldığımız tedbirler ehemmiyetlidir. Kooperatifler birliği ile inhisar idaresi ihracat

tacirlerimizi fiyat koruma mevzuunda sıkı bir teşriki mesai halinde faaliyette bulunmaları hususunda birleştirilmiş bulunuyoruz. Fiyatların aşağı hadleri tayin edilmiş; bu hadlerin aşağı düşmemeleri için lazım gelen tedbirler de daha şimdiden alınmıştır. Bu müsbet neticeden maada şu noktayı bilhassa tebarüz ettirmek isterim ki İngiltere pazarlarında ihracatımızı kolaylaştıracak şekilde muhterem arkadaşımız Hariciye Vekili Şükrü Saraçoğlunun alakadar İngiliz makamlarile mutabık kalarak bize bildirdiği son karar, ihracatçılarımıza nazaran fevkalâde memnuniyeti mucip olmuştur. Bu karar üzüm, incir ve fındık gibi üç büyük mahsulümüzün İngiliz fiyat şartlarına göre takas yoluyla geniş bir şekilde bu memlekette satışını temin edecek mahiyettedir.

Ihracatçılarımıza esasen hâkim olan nikbin hava son dakikada elde edilme bu netice ile büsbütün takviye edilmiştir.

İzmiri alakadar eden üzüm ve incir maddelerinin sürümü üzerinde artık endişeye mahal kalmamıştır. Hâdisatı çok yakından takip eden hükümetimizin ihracatımızı tanzim ve takviye için almağa başladığı bütün tedbirlerin bir an evvel fiiliyata intikalini temin edeceği şüphesizdir..

Şehrimizin orta tedrisat vaziyeti

15 Eylülde bütün orta tedrisat müdürlerinin iştirakile fevkalâde bir toplantı yapılacak

Orta okullar kayıt ve kabul işlerine 1 Eylülden itibaren başlayacaklardır. Orta okullara müracaat eden her talebe bilâistisna kaydedilecektir.

Alman talebe bina vaziyeti etrafında görüşmek üzere 15 Eylülde lise ve orta okul direk-

törleri maarif müdürlüğünde bir toplantı yapacaklardır.

Bu toplantıda alınan talebe miktarına göre sınıf miktarları ve yeni orta okul açılmasına ihtiyaç olup olmadığı tesbit edilerek Vekâlete bildirecektir.

Kredi ile ingiltereden alacağımız mallar

Krediden hangi müesseseler istifade edecek

İngiliz kredisi ile İngiltereden alınacak malların memleketimize muafiyetle girmesi ve gerek kiling, gerekse kontenjan kayıtlarına tâbi tutulmaması kararlaştırılmıştır.

Bu mühim karardan istifade edecek alakadarlar tahriri müraaatlerle mahallî gümrüklere baş vuracaklar ve getirmekte oldukları malların cins ve nevinin bildireceklerdir.

Bu mektup veya istidatın bir kopyası da Maliye Vekâleti nakit işleri müdürlüğüne verilecektir.

İngiltereden aldığımız ve alacağımız kredilerden istifade edecek müesseseler de kararlaştırılmıştır. Bunlar:

Millî Müdafaa Vekâleti, Sümerbank, Etibank, Devlet demiryolları, Devlet hava yolları, Devlet denizyolları ve İstanbul sular idaresidir.

İlk tedrisat müfettişleri toplanıyor

Şehrimizin ilk tedrisat işleri etrafında görüşmek üzere önümüzdeki pazartesi günü saat 10 te ilk tedrisat müfettişleri maarif müdürlüğünde bir toplantı yapacaklardır. Bu toplantıda bu yıl ilk tedrisat müesseselerinin takip edecekleri yeni tedrisat çalışma şekli görüşülecektir.

Maarif Müdürünün tetkikleri

Maarif Müdürü Tefik Kut Silivri ve Çatalca okullarının yeni ders yılı ihtiyaçlarını tesbit etmek üzere bugün Silivri ve Çatalcaya gidecektir.

Rektör Vekili Ankaraya gitti

Universite Rektör vekili Hukuk fakültesi Dekanı Ali Fuat Hukuk fakültesinin yeni ders yılı ihtiyaçları etrafında Maarif Vekiline izahat vermek üzere dün akşam Ankaraya gitmiştir.

Metres hayatı yaşayan biri tevkif edildi

Küçükpazarca oturan Mehmet Ali adında birisi Fatma Cavidan adında 14 yaşında bir kızla nişanlanmış, fakat nikâh yapmağa beklemeden kızın bikininin izale ederek metres hayatı yaşamağa başlamıştır.

Genç kızın ailesi vaziyeti müddeimumilîğe bildirmiş, Mehmet Ali yakalanarak sorgu hâkimliği tarafından tevkif edilmiştir.

Dünkü otomobil kazaları

Galatada yolcu salonu önünden geçen Mustafanın idaresindeki 418 numaralı otomobile Mehmet Alinin 901 numaralı otomobili çarpışmışlardır. İkisi de ehemmiyetli surette hasara uğramışlardır.

Bundan başka İsa Aksunun idaresindeki otomobil Galata rihatumndan geçerken 75 yaşında Hadiye isiminde bir kadma çarparak yaralanmış, freni sağa kırıldığı zaman Niko isiminde birisine de çarpmıştır. Nikonun sağ ayağı kırılmıştır.

Değerli bir öğretmen kaybettik

Boğaziçinde Kireçburnu 36 nci ilk okulu öğretmenlerinden Mehmet Masum Akalm Haydarpaşa Nümune hastanesinde te-

Rahmetli Mehmet Masum fat etmiştir.

Bir ilkokulda öğretmen oluşuna bakarak Mehmet Masumun muvaffakiyet ve hizmetlerinin çoğunu istikbale bırakmış genç olduğuna hükmetmemelidir. Bu ilkokul öğretmeni Rusçukta 16, Edirne'de 3 yıl mektep müdürlüğü etmiş olan bir zat idi; kanunî mevzuatımız — haklı veya haksız, fakat daha çok haksız — Türk mekteplerinde olsa da Türkiye haricinde geçen hizmetleri hususî saydığı için, 1930 da Türkiye'ye geldiği zaman mektepte başlangıç derecesi olan 16 lira maaşla bu işe girebilmişti.

Mehmet Masum aslen de Silistrenin Tutrakan kazası Arabacılar köyünde doğmuş, Silistre Rüştiyesinden çıktktan sonra babası kendisini İstanbulda bir medreseye vermiştir. Mehmet Masum, aile yardımının kesilmesi bahasına medreseyi terkedip, Uskudar İdadisine girmiş, hususî dersler vererek temin ettiği kazançla İdadî tahsilini parlak bir netice ile bitirmiştir.

Mehmet Masum o zaman Türk millî birliğinin kurulmasına hizmet aşkıyla yanmaya başlamış, bunun için Türkiye'de çalışmaya imkân bulamadığından, ecnebi memleketlerdeki Türk kabayelerini temsil sülden kurtarmak için ilk adım olarak Kafkasyaya kaçırmıştır.

Gayesinin tahakkuku için en elverişli meslek muallimlikti. Gençnin Türk mektebinde muallimliğe başlamış, birkaç yıl sonra Bulgaristana gelerek, daha çok Rusluk Türkleri arasında talim hizmetine devam etmiştir.

Eski Pağdat elçimiz Tahir Lütfi ile Bulgaristan Türk muallimler birliğini kuranlardan biri de Mehmet Masumdur.

Bulgaristan Türk mekteplerinde okutulan kitapların ve muallim kılavuzlarının çoğu kendi eserleri idi. (Büyük harbin etfal üzerindeki büyük tesirleri) adlı neşrolunmuş bir eseri daha vardır ve insanî meslekî acıların tesiri altında yazılmıştır.

Mehmet Masumun bizce bütün bu hizmetlerinden üstün kıymeti Türk dilinden sonradan giren tufeyli kelime ve kaideleri ayıklamak yolunda dik-kate şayan mesaisidir, neşriyatıdır.

Merhum, 1906 da Varnada toplanmış olan İslâm Muallimleri Kongresinde bir tebliğ okumuş ve bu tebliğde beş yıl sonra Selânikte yeni lisan cereyanına esas olan fikirleri apaçık ileri sürmüştür.

Bugün ölü sayacağımız mezkûr kelimesi yerine sözü geçen gibi terkipler alınmasını, Türkiye Arapça ile Farsça nüfuzundan kurtararak, istiklâlinin verilmesini istiyor. "Bu mütealemlerin pek çok kimseler tarafından belki eğlencelere uğrayacağı bilirim; fakat bu hal beni onlardan çeviremez," di-yordu; o çevrilmedi. Müdafaa ettiği hakikat kazandı. Kendisine rahmet dileriz.

Mahallî İşler Umum Müdürü

Mahallî işler umum müdürü Rüknettin Ankaraya dönmüştür.

BOYUK TÜRK MÜTEFEKKİRİ MERHUM
UBEYDULLAH
EFENDİNİN NEŞREDİLMEMİŞ YAZILARI

Din dünyanın kendisidir, ilmin dediği aynı dindir.

- 2 -

im ile yükselen dimağların hamilleri
endilerini dinden müstağni görmekte
isabet etmezler. Cemiyetin nizamını
ihlâl edecek edecek herşey batıldır

Bu sureti izah, sanırım, isbat
ki hayat düsturlarının il-
tehis olunmayı da dinden
olunmasındaki hikmet bü-
tür. Çünkü bu düsturlar
bir reak, kutsiyet aldığın-
ve bu kutsiyet gayba mü-
veccih ve lâhütiye merbut o-
vıdani beşerî cezbettiğün-
nasibedari ilim olmayan a-
kavadi ilme din na-
ittibar erbabi ilimden da-
kuvvetli olur.

Beşer hiç bir zamanda kâffei
adını ulüm ve maarifte her
hakayiki hakkiyle kavra-
ak bir nazarı nazife teğiz
emiyeceğinden içtimai heyet-
in madâmetissemâti vel-
dinden istigna mutasavver
amaz.

im ile yükselen dimağların
hamilleri ker ilerini dinden
müstağni görmekte isabet et-
mez; zira bu istignanın teza-
vur halka, dinî, mevzuattan
erecek ve işin içinde bir de-
bulunduğu ve bir saht-
olduğu hissini verecektir.

da cemiyetin nizamına ihlâl
erecektir. İnsan için infiraf
ünde yaşamak mümkün ol-
yıp haleti içtimaiye beşer i-
zaruri bulunduğuna binacın
alye zammı ihlâl
sey batıldır. Bu, batıl olun-
dinden istigna husulü de bil-
zaman batıl olur.

Üstülesas din, imanı bil-
olduğuna (ör) tabiatla is-
bat olur; kavait ve ka-
n vazı elbet Allah-
Binaonaleyh hayat düstur-
ilmen tabiatla istinbat o-
olm il kendin rengi
y-ı verilmiş olmasında bir
etirlik yaktır. Bilâkis Al-
ir on c'ınler bir hak-
vardır; çünkü tabiat Alla-
zihar natikiçir.

Amerikadaki 5 milyon Leh

Anavatanın müdafaası için gel-
meğe hazır olduklarını bildirdi

Amerikadaki Lehler, Leh or-
umumî müfettişi Mareşal
Ridz'e bir mektup gön-
erek anavatanına yardım ede-
lerini taahhüt etmişlerdir.
mektup, Newyork dün-
rgisinde 1500 Amerikan

lehine okunmuştur. Mektupta
ezcümle şu ibare yazılıydı:
"Amerikada bulunan beş
milyon Leh, anavatanın müda-
faası gibi mukaddes bir gaye
uğrunda canlarını feda etmeğe
hazırdır.,, — Deyli Meyl.

Bütün kitapçılarımıza,
Bütün mektep kooperatiflerine,
Bütün mektep Direktörlerine:

Ders yılı yaklaşıyor. (Vakit) kitapevi, mektep kitapları
yayımları için geniş ölçüde hazırlanmış, teşkilatını kurmuş

(Vakit) kitapevi, mektep kitabı işini kendisi için bir ka-
meselesi ağıl, bir memleket hizmeti bilir.

SAGLAM BİR MUAMELE İLE TAM BİR KOLAYLIK
VAKIT KİTAPEVİNDEDİR. MAARİFİN SATICILARA VER-
DİĞİ İSKONTO VAKIT KİTAPEVİNDE SON HADDİNE
KADAR MÜŞTERİLERİNE TAHSİS OLUNUR.

KİTAP VE KAGIT İHTİYACINIZ İÇİN VAKIT KİTAP
EVİNE UGRAMADAN BİR İŞ YAPMAYINIZ.

Sovyet gazeteleri ne diyor:

"Pakt, Enternasyonal vaziyetin takviyesine ve sulhun idamesine yarıyacaktır,,

Moskova, 24 (A.A.) — Tass a-
jansı bildiriyor: "Izvestia" ga-
zetesi ve "Pravda" gazetesi, baş
makalelerini Almanya ile Sov-
yetler birliği arasındaki ademi
tecavüz paktına tahsis etmekte-
dir.

Izvestia diyor ki:

Sovyetler birliği komünist
partisinin 18 inci kongresinde-
ki tarih raporunda, Stalin, rapo-
runun siyasi kısmının bilân-
cosunu yaparken şöyle demişti:
"Biz, bütün komşu memleket-
lerle sulhperver ve sıkı iyi kom-
şuluk münasebetlerine taraftar-
ız." Bu tez, uzun zamandanber-
ri, Sovyetler birliği harici siya-
setinin esas prensipidir, bu pren-
sipten hiç bir zaman ayrılmam-
mış olan Sovyetler birliği, dai-
ma dünya sulhunu muhafazaya
ve binnetice evvelâ coğrafi vaziy-
yeti itibarıyla pek yakınında
bulunan memleketlerle sulhperv-
er münasebetler idamesine çalı-
şmıştır. Stalin, kongredeki
sözlerine şöyle devam etmişti:
"Biz, bu hattı hareketteyiz ve bu
memleketler Sovyetler birliğine
karşı aynı hattı hareketi tuttu-
kça ve Sovyet devletinin tamamiyetini ve hudutlarının ihlâl edilmez mahiyetini doğrudan doğruya bilvasıta ihlâl kalmadıkça aynı hattı hareketi muhafazada devam edeceğiz."

Almanya ile Sovyetler birliğinin münasebetleri ile alakadar olarak son günlerde vukua gelen hâdiseler, bu tezin tam bir tezahürüdür.

19 Ağustosta Berline iki memleket arasında bir ticaret ve kredi mukavelenamesi imzalanmış, 23 Ağustosta Moskova'da da Almanya ile Sovyetler birliği arasında bir ademi tecavüz paktı akdedilmiştir.

Bu iki vesika, yalnız iki âkit taraf münasebetlerinde değil, fakat aynı zamanda bütün dünya enternasyonal siyasi vaziyetinde de en büyük bir ehemmiyeti haiz bulunmaktadır.

Almanya ve Sovyetler birliği gibi bu derece muazzam iki devlet arasında sulh ve iyi komşuluk münasebetleri tesisinin geniş ekonomik münasebetler üzerine iptina edeceği pek tabii idi. Bunlar, müthiş gergin olan enternasyonal vaziyeti teskin ve sulhun takviyesine yardımcı hâli kalmıyacaktır. Bu, yalnız Sovyet - Alman ademi tecavüz paktının akdi ile değil, fakat bizzat bu paktın metni ile de teyit edilmektedir.

İki tarafın bütün azmine rağmen, devletler arasındaki münasebette niza ve ihtilâflar kaçınılmazdır. 23 Ağustosta imzalanan pakt, bu gibi ihtimalleri de gözönünde tutmaktadır. Bu pakt diyor ki:

İki âkit taraf, bu gibi niza ve anlaşmazlıkları, yalnız sulh vasıtaları ile, dostane fikir teatisi ile ve lüzumu takdirinde, bu anlaşmazlıkları halle memur komisyona kurmakla halledecektir. Bundan başka, dün imzalanan pakt, müşterek menfaatleri alâkadar eden meselelerde karşılıklı istişare ve haberleşme teşahhüsünü de kaydetmektedir. Bu madde, her şeyden evvel bu gibi niza ve ihtilâfları önlemeğe yardımcı olacaktır.

Bu suretle, dün Moskovada on sene için imzalanan pakt, gerek siyasi, gerek hukuki bakımdan, fevkalâde büyük bir ehemmiyeti haizdir. Bu pakt, en büyük iki devlet arasındaki münasebetleri tamamiyle normal bir hale getirmekte ve bunu yaparken, Avrupada ve bütün dünyada enternasyonal siyasi vaziyetin takviyesine ve istikrarına yardımcı olmaktadır. Bu pakt, Almanya ile Sovyetler birliği arasındaki münasebetlerde, iki devletin düşmanlarının daima

idameye ve fazlaştırmaya cehettikleri gerginliğe bir nihayet vermektedir.

İdeolojik farklar ve iki memleketin siyasi sistemlerindeki farklar, Sovyetler birliği ile Almanya arasında iyi komşuluk münasebetlerinin tesis ve idamesine doğru giden yolda engel olamaz ve olmamalıdır.

Gerek bu ademi tecavüz paktı, gerek 19 Ağustos tarihli ticaret ve kredi mukavelenamesi, Sovyetler birliği milletleri ile Alman milleti arasında dostane münasebetlerin inkişafı için lüzumlu esasları ihtiva etmektedir.

Pravda gazetesi diyor ki:

Akdedilen paktın metni, yalnız iki âkit memleket münasebetlerinin hali çerçevesini aşmaktadır. Bu pakt, enternasyonal vaziyetin en büyük bir gerginlik arzettiği bir günde yapılmıştır. Sovyetler birliği ile Almanya arasındaki ademi tecavüz paktı gibi sulhperver bir pakt, enternasyonal vaziyette gerginliğin azalmasına muhakkak yardımcı olacaktır.

Almanya ile Sovyetler birliği arasında bir ademi tecavüz paktının imzası yine muhakkak ki çok mühim enternasyonal bir hâdisedir. Çünkü bu pakt, yalnız Almanya ile Sovyetler birliği arasında sulhperver, iyi komşuluk münasebetlerini takviye ile kalmıyor, fakat umumî sulhun da takviyesine yarıyor, Almanya ile Sovyetler birliği arasındaki geçimsizliğe bir nihayet vermiştir. İdeolojik ve siyasi sistem farkları, iki memleket arasında iyi komşuluk münasebetlerinin teessüsüne engel olamaz ve olmamalıdır. İki millet arasında, Almanyanın ve Sovyetler birliğinin düşmanlarının gayretleri ile bir çıkmaza sokulmuş olan dostluk, bundan böyle inkişaf için lüzumlu şartları elde edecektir.

Ribbentrop Berline döndü

"Alman-Rus anlaşması bu iki memleketi çenber içine almaktan doğdu,,

Berlin, 24 (A.A.) — Hari-
ciye Nazırı Von Ribbentrop
Berline döner dönmez başve-
kâlete giderek Moskovadaki
müzakerelerin safhası hakkında
Hitlere izahat vermiştir.

Moskova, 24 (A.A.) — Ga-
zeticilere beyanatta bulunan
B. Von Ribbentrop, ezcümle
şunları söylemiştir:

Almanya ve Rusyadaki
vaziyet, bu iki büyük memleket birbirlerine düşman buldukları zaman daima fena olmuş, dost buldukları zaman da iyileşmiştir. Çünkü gün, iki milletin mukadderatı için çok mühim bir gündür. Führer ve Stalin, dostluk üzerinde karar kılmışlardır. B. Molotov ile birlikte imzaladığım ademi teca-

vüz ve istişare paktı, iki milletin yapıcılıkları ve sıkı işbirlikleri için değişmez, sağlam bir temeldir. Bu, iki milletin tarihinde, belki en mühim dönüm noktalarından biridir. Almanyanın ve Rusyanın çenber içine almaya teşebbüs olduğu. Alman - Rus anlaşması, işte bu çenber altına almadan doğmuştur.

B. Von Ribbentrop, bu paktın Japonya üzerinde yapacağı

Yunanistanda
Veniden silâh altına
çağrılanlar

Atina, 24 (A.A.) — Harbiye nezaretinin bir tebliğine göre, 1936 ve 1937 sınıflarına mensup olan ve tebliğde şubeleri gösterilmiş bulunan sahra topçusu, ağır topçu, cebel topçusu, suvari ve telgraf ihtiyatları, frka manevralarına iştirak etmek üzere silâh altına çağırılmıştır.

Yabancı memleketlerde bulunanları halen bahriyede, tayyare kıtalarında ve jandar-mada hizmet görmekte olanları bundan muaf tutulacaktır.

tesir hakkında sorulan bir suale de şu cevabı vermiştir:

"Ben eminim ki, bu pakt, Rus - Japon münasebetleri üzerinde ve aynı zamanda Alman - Japon dostluğu üzerinde mesut tesirler icra edecektir.,,"

Belçika kralının
mesajı

Fransada nasıl karşılandı

Paris, 24 (A.A.) — Belçika Kralı Leopold'un nutku, siyasi ve diplomatik Fransız mahafiline sıcak bir sempati ile karşılanmıştır. Kralın heyecanlı ve asil lisanı Fransada derin bir âkıs hasıl etmiştir. Fransada Oslo grupu devletleri mümessillerinin pek insani ve pek âkılâne olan hattı hareketleri umumiyetle tahsin edilmektedir.

Bütün mahafilde Kralın bu davetinin hukukudüvel ahkâmını mütemadiyen ihlâl etmek suretiyle dünyayı umumî bir ihtilâfa sürüklemek tehdidinde bulunanlar tarafından dinleneceği ümidi izhar olunmaktadır.

Görüp düşündükçe

Ufukta bir
şişmek çaktı!

İki gündür, dünyanın parmağı ağzında kaldı. Yazanlar, hayrette; konuşanlar, şaşkın... Moskova, bir sihirbaz kazanından gibi, hiç beklenmeyen, aslâ umulmayan, gerçekleşmesine bir türlü imkân verilmeyen bir harika doğdu. İki düşman rejim öpüştüler.

Bunu, kimi Führerin dirayetine veriyor, kimi ihtiyacın doktrinleri çığnemesine. Hangisi olursa olsun, bu, tarihin akışını durduracak bir vakiadır.

Rusya dostluğu, İtalyan ve Japon yoldaşlığından daha ağır bastı, demek. Roma, dargın hayretini tatlı bir gülümseme ile örtmesini bildi. İstefani Ajansı İtalyanların bu anlaşma karşısında duydukları sevinçten bile bahsetti. Fakat "Tokyo", öyle değil. Birleşmede hak denkliliği güden, bu güdüşü kendi kuvvetine inanıştan alan Japonya açıkça soruyor:

— Bizi birleştiren Bolşevik düşmanlığı andı ne oldu?

Verilen cevap nedir? bilmiyoruz. Zaten çok açık hâdiseler karşısında sormak da fazla bir yüküttür.

İtalyan dostluğu ve müttefikliği, Japon beraberliği anlaşılın, Almanyanın günlündeki ihtiras haritasının yer yüzünde çizilişine yetmedi. Bu ittifaklar, kendisine destek olduğu, siyasetine ışık tuttuğu müddetçe sadakata değerdi. İstek uçurumuna karşı onları bir köprü gibi kullandı. Karşıya geçince de daha başka ufuklarla karşılaştı. Bu rada başka dayanaklara muhtaç oldu. Ruslara evvelâ kesesini, sonra elini uzatışı bu yüzü dendir.

Bugün ortada su götürmeyen, hiç bir teville maskelenmesine imkân olmıyan bir gerçek var. Son hâdiseler karanlıkta çakan bir şimşek gibi göz kamaştırdı. Fakat duyulan şey yalnız, bir göz kamaşmasından ibaret değildir. Herkes, bütün dünyada bu şimşegin keskin aydınlığında acı bir gerçeğin yüzünü gördü. Bu yüzde, rejimler, idealler, lâfla süslenmiş, hayalle yaldızlanmış bütün doktrinler menfaat fırçasıyla bir tek renge boyanmıştır.

HAKK ISUHA GEZGIN

Inönü

Berlin elçimizi kabul
buyurdu

Reisicumhur İsmet İnönü dün saat on altı buçukta Berlin büyük elçimiz Hüsrev Gerede-yi kabul etmiştir.

Millî Şef Berlin büyük elçimizi uzun müddet yanında alkoyuştur.

Sihhat Vekili, Ordu'da

Giresun, 24 (A.A.) — Sihhat ve İçtimai Muavenet Vekili Doktor Hulûsi Alataş, Erzurum vapuru ile dün şehrimize gelmiştir.

Dr. Hulûsi Alataş, hükümet, belediyeyi, partiyi ziyaret ettikten sonra sihhî müessesatı gezmiş ve aynı vapurla orduya gitmiştir.

Fon Papan, Hariciye
Vekilimizle görüştü

Evvelki gün şehrimize gelen Alman büyük elçisi Von Papan dün akşam saat on sekiz buçukta Perapalas otelinde Hariciye Vekilimiz Şükrü Saraçoğlunu ziyaret etmiştir.

Hariciye Vekilimiz ve Alman elçisi bir müddet görüşmüşlerdir.

Harp muhakkak

(Baş tarafı 1 incide)

Çemberlayn, Danzig ile Polonya arasındaki müzakereleri ve Polonyalı gümrük memurlarının vaziyetini anlatmış ve şöyle demiştir:

"Bu, cihanşümül ehemmiyeti haiz bir mesele değildi. Müzakereler ilerliyordu. Fakat Alman matbuatı birdenbire Polonya aleyhinde neşriyatta bulunmaya, Danzig'in bir müzakere mevzuu olamayacağını, bunun hakkında mutavassıt bir tarzla kabul edilmeyeceğini ve Danzig'in kayıtsız şartsız olarak derhal Almanyaya ilhakı lüzum geldiğini yazmaya başladı. Alman gazeteleri daha da ileri gitti. Danzig meselesine Koridor meselesini de bağladı ve Polonyada yaşayan Almanların zulüm görmekte olduğunu iddia eyledi. Bu iddiaları hiç bir suretle tahkik edemeyiz. Fakat şunu hatırlatalım ki, davaları uğrunda Almanlar geçen sene Çekoslovakya'daki Südetler Almanları hakkında da aynı iddialarda bulunmuşlardı."

Çemberlayn, bu Alman iddialarını karşısında Polonya devlet adamlarının, sözlerinde büyük bir itidal gösterdiklerini kaydetmiştir.

Başvekil, Almanyanın harp hazırlıklarının tamamlandığını ehemmiyetle söylemiş ve demiştir ki:

"İşte bunun içindir ki hükümet millî müdafaaı için icap eden tedbirleri almak üzere kendisine mezuhiyet verilmesini parlamentodan rica zamanının geldiğine kanidir."

Rus - Alman misaki

Bundan sonra Alman - Rus ittifakına temas eden Çemberlayn şu beyanatta bulunmuştur:

"Bu haberin hükümet için kötü bir sürpriz teşkil ettiğini gizlemeye kalkışmayacağız. İngiliz - Rus konuşmalarının müteakibi olduğunu zannettiğimiz bir itimat esası üzerinde devam ettiği bir anda görüşlere nazaran dış siyasetinin bizim anladığımız gayeleriyle teklif edilmez bir maksatla Sovyet hükümetinin Almaya ile gizlice bir misak müzakeresinde bulunduğunu öğrenmek çok şayanı teessürdür."

Mamafih Çemberlayn bu mesele hakkında bugünlük kat'i bir hüküm vermek istememiştir.

Çemberlayn, bu münasebetle Polonyaya verilen garanti İngiliz - Fransız - Rus müzakerelerinin muvaffakiyetine hiç bir zaman bağlı bulunmamış olduğunu kaydederek "bizim gerek Polonya, gerek diğer devletlere olan garantilerimiz aynen bakılır" demiştir.

İngiliz askerî hazırlıkları bir tehdit teşkil etmez

Bundan sonra, Çemberlayn İngiliz askerî hazırlıklarının bir tehdit teşkil ettiği hakkındaki iftialara şiddetle itiraz etmiş ve demiştir ki:

"Bizim tedbirlerimiz tedafüidir. Bunlar tehdit değildir. Hareketlerimiz Almanyanın meşru menfaatlerini katiben tehdit etmez. Biz ancak kendilerini zorbağa karşı müdafaa eden dostlarına yardım etmek istiyoruz."

Çemberlayn müteakiben, büyük Britanya, elçisinin Hitlere yaptığı tebliğatin maksadı her türlü anlaşmazlık tehlikesini bertaraf etmek üzere İngiliz hükümetinin vaziyetini bir kere daha teyit etmek, Berlin ile Varşova arasında doğrudan doğruya müzakerelere imkân vermek için tahrikât müzakeresi akdini teklif etmek ve bir silâhlı ihtilâf halinde İngilterenin bütün kuvvet ve kudretini müdafaa edeceğinin ehemmiyetle kaydetmek olduğunu hatırlatmış ve sözleri:

ne şöyle devam etmiştir:

Almaya ile İngiltere arasında harp bir felâket olacaktır. Bunu aklıma koyarak ki, bizce Polonya ile Almaya arasında harp size halledilemeyecek hiç bir mesele bulunmadığını Hitlere bildirdim.

Hitlerin cevabı, şarki Avrupa'nın bir Alman mmtakası olduğu ve bu mmtakada hareket serbestliğine sahip bulunması lüzum geldiği hakkındaki Alman tezinin bir nevi tekrardan başka bir şey değildir. Bu tez, İngiliz vaziyetinin hatalı olarak tefsirini tazammun eder. Zira, şarki Avrupada, bizzat kendimiz için mevzi aramıyoruz.

Çemberlayn, derin bir heyecan içinde sözlerine şöyle devam etmiştir:

Prensiplerin muhafazası için çarpışacağız

Eğer sulh yolunu bulmak hususundaki bütün gayretlerimiz akim kalır ve bütün beşeriyete ızdıraplar ve sefaletler yükletecek olan ve hiç kimsenin de ne vakit nihayet bulacağını kestiremeyeceği bir savaşa girişmeye mecbur olursak, yabancı bir memlekette uzak bir şehrin siyasi istikbalı uğrunda değil, ortadan kalkması bütün dünya milletlerinin sulh ve emniyetin imkânlarını da ortadan kalkması demek olan prensiplerin muhafazası için çarpışacağız.

Felâket henüz patlamamıştır. Akıl ve suurun galebe çalabileceğini hâlâ ümit edebiliriz. Sulh veya harp bizim elimizde değildir. Mesuliyet kendilerine terettip edenler, mukadderatını ellerinde tuttukları yüz milyonlarca insanı düşünecekleri ümidindeyim.

Bize gelince, arkamızda mütehit bir memleket var.

Çemberlayn'in sözleri bir alkış tufanı ile karşılanmıştır.

İşçi Liderinin beyanati

Londra, 24 (A.A.) — Avam Kamarasında Çemberlayn'den sonra söz alan işçi lideri Greenwood, alkışlar arasında demiştir ki:

"Muhalefet partisi, hükümetin geçmiş siyasetine haklı tenkitlerinden hiç birini geri almıyor. Fakat bu anda maziye geri gitmek fikrinde değildir. İşçi partisi bu suretle de bütün dünya önünde gösterir ki, meluhuz düşünün büyük Britanya milletini tam ve mutlak birleşmiş olarak bulacaktır: Greenwood, Rus - Alman paktının, Polonyaya karşı İngilterenin girişmiş olduğu taahhütleri ifa azminde hiç bir değişiklik yapamayacağını beyan etmiştir.

Liberal Sindlair de aynı yolda söz söylemiş ve demiştir ki:

Mademki hükümet harekete karar vermiştir, bu hususta her hangi bir telkin, tereddüt, ayrılık ve en ufak azimsizlik Almanyadaki sulh düşmanlarına cesaret verir.

Londra, 24 (A.A.) — Hariciye nazırı Lord Halifaks Lordlar Kamarasında Çemberlayn'in Avam Kamarasında yaptığı beyanata müşabih beyanatta bulunmuştur.

Fevkalâde salâhiyet kanunu kabul edildi

Londra, 24 (A.A.) — Avam Kamarası fevkalâde salâhiyet kanununu işariyle kabul etmiştir.

Londra, 24 (A.A.) — Kral bugün öğleden sonra Milli müdafaa nazırı Lord Chatfieldi kabul etmiştir.

Londra, 24 (A.A.) — Amerika sefiri B. Kennedy, Amerika seyyahlarına İngiltereyi terk etmelerini tavsiye etmiştir.

Londradaki müzakereler Kapanı

Londra, 24 (A.A.) — Londranın halihazırda mezu bul-

nan polis memurlarının kâffesi bugün çağırılmıştır.

Bütün mezuhiyetler iptal edilmiştir.

Emniyet dairesinde söylendiğine göre, bu davet ihtiyatı tedbiridir, Bundan başka Londra müzeleri ile artistik galörilerinin ekserisi bugün kapatılmış ve sanat eşyası ihtimamla sandıklara yerleştirilmiştir.

Londra, 24 (A.A.) — İngiltere bankasının iskonto fiyatı yüzde 2 den yüzde 4 de çıkarılmıştır.

Londra, 24 (A.A.) — Borsada hükümet ve resmî müessesata ait esham ve tahvilât üzerinde bilcümle muameleler yasak edilmiştir.

Akdenizdeki vapurlar yolunu değiştiriyor

Londra, 24 (A.A.) — Bu ayın 19 unda Akdenizde bir cevelan yapmak üzere Southampton'dan hareket etmiş olan Strahmore vapuruna yolunu değiştirmesi ve Akdenize gitmemesi emri verilmiştir.

ALMAN KITALARI TAARRUZ ETTİ

Varşova, 24 (A.A.) — Bugün yukarı Silezyada ayrı ayrı iki noktada iki mühim hudut hâdisesi olmuştur:

Alman müfrezeleri kâsen Polonya topraklarına girmişler ve vukubulan müsademe neticesinde yaralıların beraber olarak çekilmişlerdir.

HITLER KAT'I KARARINI VERDİ

Berlin, 24 (A.A.) — Saat 22 olduğu halde Hitler saat 19 dan beri başla mesaf arkadaşlarıyla ve askerî rüesa ile müzakere halindedir.

Hâkim olan kanaat şudur ki, Almanyanın Polonya hakkındaki kararı verilmiş bulunuyor ve bu karar belki de tatbik edilmek üzeredir.

POLONYA - DANZIG HUDUDU KAPATILDI

Danzig, 24 (A.A.) — Polonyalıların tarafından Danzig - Polonya hududunun kapatılmasına karşı mukabeleli bilimsel olmak üzere Danzig makamatı Reufahr laher rıhtımında kontrol tesis etmiştir. Bütün Polonya vapurları bu kontrole tâbi tutulmaktadır.

GİDİNYADAKİ ERKEKLER SİLAH ALTINA ALINDI

Danzig, 24 (A.A.) — Gdyniadaki eli silâh tutan bütün erkekler askere alınmıştır. Keza Danzigde bulunup da resmî ikametgihleri Gdyniada bulunanlar da çağırılmışlardır.

Polonya askerî makamatı bugün bütün otomobillere vaziyet etmiştir.

Danzig, 24 (A.A.) — Resmen bildirildiğine göre Alman "Schelsvig - Kolstein" mektep gemisi, yarın sabah saat 8 de serbest şehri ziyarete gelecek ve Meufahrwasser'de demirliyecektir.

Danzigdeki İngiliz Kolonisi

Danzig, 24 (A.A.) — İngiliz Kolonisi ve İngiliz vapurları bu sabah Danzig'i terketmiştir.

Danzig, 24 (A.A.) — Bir Polonya fırkası Danzig'i cenup-tan ve garpten sarmıştır. Bu fırka Zlotocofaki 52 inci, Lispaçdaki 55 inci ve Grandengdeki 65 piyade alaylarıyla yine Graundenzdel topu alayından mürekkeptir.

Sefer halde, bu fırkanın Danzig hududunun hem yakınında tahşit edilmiş olması Danzige karşı Polonyalıların hemen bir baskın yapacaklarını zannettirmektedir.

Varşova, 24 (A.A.) — İyibir menbada öfrenildiğine göre Almanyanın Varşova sefarethanesindeki evrak ile bagaj-

Fransada seferberlik

Bütün hususî nakil vasıtalarına vaziyet edildi

Paris, 24 (A.A.) — Yeni intiyat kontenjanlarının silâh altına çağırılması hakkında dün akşam verilen karar, seferberlik kâğıtlarının üzerinde 3 ve 4 numaralar bulunanları istihdaf etmektedir.

Bunlar, dün gece belediyeler önüne asılan ilânla çağırılmıştır.

Paris, 24 (A.A.) — İki, üç ve dört numaralı askerî vesikaları hamil ihtiyat sınıflarının silâh altına çağırılması, hususî nakil vasıtalarına vaziyet edilmesi için verilmiş olan emir Parisin sükûnetini hiç bir veçhile ihlâl etmemiştir. Parislilerin çehrelerinde sükûn ve azim nişaneleri okunmakta ve buna caddelerde dolaşan birçok müşahitler ve gazeteciler şahit olmaktadırlar. "Sinir harbi" denilen şeyin iflâs etmiş olduğu bugün anlaşılıyor. Fransızlar, sükûnetini muhafaza etmekte olan hükümetin ar-

kasında aynıyle onun gibi sükûnet içindedirler.

Paris, 24 (A.A.) — Nazırlar meclisi, saat 10.20 de Reiscumhurun riyaseti altında toplanmıştır. Müzakerelerin açılmasından evvel B. Daladye, Reiscumhur Lebrun ile üç çeyrek saat görüşmüştür.

Nazırlar meclisi içtimamın sonunda nazırların bugünlerde yeniden birtakım toplantılar daha yapacakları söylenmekte idi. Bu münasebetle bazı siyasi mahafilde beynelmîlel vaziyetin vahamet kespilmesi takdirinde bizzat başvekilin bütün Fransızları ittihada davet edeceği ve bu ittihadin ilk ifadesi olmak üzere bir millî birlik kabinesinin teşekkülü olacağı intibahı mevcut idi.

NAZIRLAR TOPLANDI

Paris, 24 (A.A.) — Nazırlar, bu sabah toplanmışlardır. Bu toplantı, tamamiyle beynelmîlel

vaziyetin tetkikine tahsis edilmiştir.

Daladye, ittihaz edilmesi icap eden askerî tedbirlerle emniyet tedbirleri hakkında izahat vermiştir.

Bonnet, meclise haricî vaziyet hakkında malûmat vermiştir. Mumaileyh, bilhassa Alman - Sovyet misakını Moskovadan Naggiar tarafından telefonla verilmiş olan metnine nazaran tahlil etmiştir.

Rusya hem harp ilâhı, hem sulh perisi olabilir

(Baş tarafı 1 incide)

hedenin diğer tarafca derhal fesholunabileceği hakkında bir madde kabul olunacağını bildirdi. Hattâ Almanlar ile akdedilen ademî tecavüz muahedesi için İngiltere ve Fransa ile tecavüzlere karşı Rusyanın mukavemet cephesi teşkil etmesine mani olamayacağı ilâve ediliyordu.

Moskovadan gelen bu haber, gerçekten tahakkuk edecek midir?

Dün metni neşredilen muahedenin ilk maddesi şöyledir:

"Madde (1) — İki taraf müferiden veyahut başka devletlerin muaveneti ile her nevi tecavüzden, tecavüz ve şiddet hareketlerinden tevakkî etmeği taahhüt ederler."

Maddenin bu şekilde yazılması yukarıya kaydedtiğimiz Moskova haberini teyit eder mahiyettedir; fakat Fransızca (Be-yoğlu) gazetesinin dünkü sayısında maddenin yazılış tarzı (biri diğeri aleyhine) şeklinde bir ibare ilâvesi ile şu şekle girmiştir:

"Madde (1) — İki taraf müferiden veyahut başka devletlerin muaveneti ile, biri diğerine karşı, her nevi tecavüzden, tecavüz ve şiddet hareketlerinden tevakkî etmeği taahhüt ederler."

Acaba bu iki şekilden hangisi doğrudur? Zira (biri diğeri aleyhine) ibaresinin girmesi maddenin birinci şekilde umumî olan tecavüz manasını tamamen tahdit etmektedir.

Birinci şekildir, meselâ Almaya Lehistan taarruz ettiği takdirde Sovyet Rusyanın misakı feshetmek hakkı olduğu halde ikinci şekilde böyle bir salâhiyet olamaz.

Bu halde bütün mesele Sovyet Rusyanın riyetine bağlıdır. Eğer Sovyetler bazılarının zannettiği gibi Avrupa devletlerini birbirlerine düşürmek ve harp neticesinde hepsini de takattan düşürmek niyetinde ise, bu tebliğati metinde tabii olarak; Almanyaya harp halinde muhtac olduğu petrol ve buğdayı vermek vaadinde bulunarak tecavüz teşvik etmiş bulunabilir; fakat Moskova hükümetinin böyle bir niyeti olmadığı surette sulh cephesine itihak ederek dünya sulhuna hizmet edilebilir. Şimdiye kadar daima sulh hareketlerinde ilk safta bulunmuş olan Sovyet Rusyadan beklenen ve kuvvetle ümit edilen işte bu sulh hizmetidir.

ASIM US

Förster Danzig'de Devlet reisliğine tayin edildi, dün resmî bir tebliğ neşredildi

Berlin, 24 (A.A.) — "Havas, D.N.B. Ajansı Danzig'den aldığı aşağıdaki resmî tebliği neşretmektedir.

Milletin ve devletin müdafaaına dair 24 haziran 1933 tarihli kanun ile bunu temdit eden mayıs 1937 kanununa tevfikân aşağıdaki kararname mer'iyet mevkiine girmiştir.

Madde 1 — Danzig Gauleiteri Danzig serbest şehrinin devlet reisi dir.

Madde 2 — Bu kararname 23 ağustostan itibaren Mer'idir.

Bu kanun Danzig teşkilâtı esasîye sistemini alt üst etmekte ve Almanyada olduğu gibi nasyonall sosyalist partisi riyasetiyle devlet başkanlığı aynı şahsiyette birleştirilmektedir.

Danzig haberlerinde ayan reisi Grayzer'in vaziyeti hakkında hiç bir malûmat yoktur.

Berlin, 24 (A.A.) — "Havas Ajansından,, — Salâhiyetler Alman mahafili, Danzigdeki nasyonall sosyalist şefi Förster'in Danzig devlet reisliğine tayini münasebetiyle bu işin tamamiyle Danzige müte-

lar, dün akşam sefarethane binasından çıkarılmıştır. Sefarethane memurlarının miktarı üç veya dört kişiden ibaret kalmıştır.

Varşova, 24 (A.A.) — Polonyadaki son Alman gazetecisi de bu akşam Varşovadan hareket etmiştir.

Berlin, 24 (A.A.) — Bütün İngiliz ve Fransız gazete muhabirleri bu akşam Almanyadan ayrılmıştır.

Madrid, 24 (A.A.) — Cebelüt-tarik İngiliz askerî makamatı bütün ecnebilerin 48 saat içinde Cebelüt-tarik topraklarını terketmelerini emretmiştir.

Vaşington, 24 (A.A.) — Reiscumhur Roosevelt, İtalyan hükümetine de gönderdiği bir mesajda Amerikanın da memnuniyetle iştirak edeceği umumî bir konferansın akdini teklif eyleyen ve fakat cevapsız kalan 14 nisan tarihli mesajını hatırlatmaktadır.

Roosevelt, İtalyan Kralına buharın sulh yolu ile halli hususun, da tam bir serbestlik vermekle beraber, iste mezkûr mesajın nabatları dairesinde İtalyan gazetelerinin sulhu istihdaf eylemesini telkin etmektedir.

allik bir iş olduğunu ve doğrudan doğruya Almanyaya müteallik olmadığını beyan etmektedirler.

Bunun haricinde herhangi bir müteale serdinden içtinap edilmektedir.

Berlin, 24 (A.A.) — Schlesvig adındaki Alman kruvazörü, resmî bir ziyarette bulunmak üzere yarın Danzige gidecektir.

Berlin, 24 (A.A.) — Danzigden Alman istihbarat bürosuna bildirildiğine göre İngilterenin Danzig General konsolosu bu sabah serbest şehirden ayrılmıştır.

Berlin, 24 (A.A.) — D. N. B. in Danzigden istihbaratına göre, Polonya heyeti, Varşovaya hareket etmiş ve bu suretle Polonya ile Danzig arasındaki gümrük müzakerelerini bir taraflı olarak katetmiştir.

Berlin, 24 (A.A.) — İngiliz konsolosluk memurlarına Londradan Almanyada mukim İngiliz tebasını yola çıkarmaları emri verilmiştir.

Berlin, 24 (A.A.) — Berlindeki Fransız sefiri, dün akşam günün meseleleri hakkında kendisine bazı malûmat verilmek üzere hariciye müsteşarı Voermann tarafından kabul edilmiştir.

Berlin, 24 (A.A.) — Berlindeki Fransız sefiri, dün akşam günün meseleleri hakkında kendisine bazı malûmat verilmek üzere hariciye müsteşarı Voermann tarafından kabul edilmiştir.

Dün manevraların tenkidi yapıldı

Mareşal Orduya güvenini izhar etti

Edirne, 24 (A.A.) — Manevraların kritiği bugün halkevi salonlarında yapılmıştır. Toplantıda, yüksek kumanda heyeti, emekli mebus generaler, büyük rütbeli subaylarımız hazır bulunmuş ve altı gün süren askerî harekâtı başından sonuna kadar izah eden manevra kumandanımız Fahredin Altaydan sonra Genel Kurmay Başkanı Mareşal Çakmak söz almıştır.

Mareşal kendisine has görüş ve vukufla manevraları tenkidinde Türk ordusunun şimdiye kadar olduğu gibi bundan sonra da ve her zaman için güven-

nilir bir kuvvet ve kudret olduğunu tebarüz ettirerek millî varlığımızın aziz bekçisi kahraman ordumuza olan yüksek takdir ve güvenlerini bir kere daha izhar etmiştir

Balkanlar arası bisiklet yarışı

Romanyada yapılacak olan bu müsabakalara iştirak edecek Türk sporcuları Eylülde hareket ediyorlar

7 Eylülde başlayarak 12 Eylülde sona ereceğini evvelce haberdar ettiğimiz Balkanlar arası bisiklet müsabakasına iştirak edecek olan sekiz sporcudan başlıca Türk ekibi çalışmaya devam etmektedir.

Bisikletçilerimiz 2 Eylülde İstanbuldan Romanya vapuriyle hareket edecek ve bu yarışmada bisiklet federasyonu müdurlüğü tarafından Romanya müsabakalarına katılacaklardır.

7 Eylülde Balkanlar arası bisiklet kongresi toplanmaktadır. Romanya federasyonu, bu yarışmada bisiklet federasyonu müdurlüğü tarafından Romanya müsabakalarına katılacaklardır.

Kış olimpiyadı

Bu sene Almanya'da Garmisch yapılıp yapılacak olan beşinci kış olimpiyatları organizasyonu komitesi geçenlerde bir toplantı yaptı.

Doktor Ritter von Halt'ın başkanlığındaki komite, beynelmil kayak federasyonu reisi binbaşı Oswald, azadan G. Schhit ve diğerleri tarafından bu içtimada Alman delegesi olimpiyadın başkanı olarak görevlendirilmiştir. Yine bu içtimada bir kış olimpiyatları organizasyonu heyeti beyninde bir toplantı yapılmıştır.

Hatayda yüzme müsabakaları

23 Ağustos günü burada Beden Terbiyesi Genel Direktörlüğü tarafından yapılan yarışmalar Federasyonundan görevlendirilen programaya göre yüzme müsabakaları yapılmıştır.

Müsabakalarda başta Cumhuriyet Halk Partisi müfettişi Hasan Reşit Tankut oldu. Yarışmada büyüklerimiz ve kalın bir halk kütlesi hazır bulundu.

Müsabakalar sonunda B. Hasan Reşit Tankut kazanan madalyalarını bizzat verirken ve taltifkâr sözlerle sporcularını vâzifelerinin ehemmiyetini hatırlattı.

Teknik neticeler şudur:

100 metre serbest: Edvar Makzumi birinci, Kemal Esirci ikinci, Jorj Carcura üçüncü.

100 metre sırtüstü: Yunus Haydar birinci, Sırrı Dinçsoy ikinci, İsa Halil üçüncü.

200 metre kurbagalama: Yunus Haydar birinci, Ahmet Alvan ikinci, Jorj Carcura üçüncü.

400 metre serbest: Ali Karaali birinci, Ali Sah-

no, Kris, Armitiyeç, Faruk gireceklerdir.

Bayan Muallâ G. şimdiki kadar İstanbulda yenilmedi. Her halde misafir oyuncuların karşısında çok kuvvetli bir varlık ve belki de turnuvarın galibi.

Evvelsi sene Selânik turnuvarında bayan Lenos'u iki sette yenmişti. Daha genç ve daha atletik olan bayan Kostantinidise karşı finalde ne yapacağı merakla bekleniyor.

Mixte maçları çok meraklı olan iki kuvvetli Yunan ekibi, bir Ankara ve beş İstanbul takımı arasında biricik favori bayan Lenos ve eşi ile bayan Muallâ G. ve eşinin teşkil ettikleri takımlardan biridir.

Bu turnuva memleketimiz tenis âlemi için büyük bir harekettir.

Maçlar eski Güneş klübü sahalarında oynanacaktır.

Atletizm birincilikleri

Beden Terbiyesi İstanbul bölgesi Atletizm ajanlığından:

Türkiye atletizm birincilikleri 2 ve 3 Eylül tarihlerinde Fenerbahçe stadında yapılacaktır.

İlgili klüp ve idmanlılara talimim tebliğ olunur.

Beşiktaş İcra Memurluğundan: 339/1408

Evvelce Beyoğlu Hamalbaşı Kılıncı Arslan sokağında 22/24 No. lu evde mukim İken halen ikametgâhları bilinmeyen Todori veresi Andon, Vasiliği ve Angilikiye.

Saffiyenin zimmetinde alacağı olan 290 lira 70 kuruşun maa masarifi temini tahsil için Beyoğlu birinci sulh hukuk hâkimliğinin 939/82 No. lu ve 13 - 4 - 939 tarihli ilâmı dairesine tevdi edilmiş ve 939/1408 No. lu dosyasıyla yukarıda yazılı adresine gönderilen icra emirlerine mübaşiri tarafından verilen meşruhata nazaran mahalli ikametgâhınız meçhul olduğu bildirilmesine binaen ilân tarihinden itibaren bir ay zarfında borcunuzu ödemeniz ve aksi halde beyanında bulunmanız ve aksi halde cebri icraya devam edileceği icra emri makama kaim olmak üzere ilân olunur. (30014)

Zayı

Fatih askerî rüştiyesinden aldığım şahadetnameyi zayı ettim. Yeni birini çıkartacağım, eskisinin hükûmü yoktur. - Kasımpaşa Nalınca yokus numara 64. Ali Rıza oğlu İsmail Demirtaş. (30015)

Dünya iskrim şampiyonluğu

Vaktin darlığı yüzünden biz iştirak edemiyoruz

Ankara, (Hususi) — İtalya eskrim federasyonu 30 Ağustos'taki beynelmil eskrim müsabakalarına iştirak etmemiz için müteaddit davetler yapmıştır. Bu tarihlerde yapılacak müsabakalarımız olmadığına göre eskrimcilerin gönderilmesi çok muvafık olacaktır. Fakat herhalde zamanın darlığı buna mani olmuştur.

Haber verildiğine göre, şimdiki kadar 19 millet müsabakalarına iştirak edeceklerini bildirmişlerdir. Bu milletler sırasıyla şunlardır:

Almanya, Belçika, Bohemya, Kanada, Danimarka, Büyük Britanya, Yunanistan, Hollanda, Macaristan, Lüksemburg, Morveç, Monaco, Portekiz, İsveç, İsviçre, İtalya.

Balkan devletlerinden Yugoslavya, Romanya ve Bulgaristan bizim gibi bu müsabakalara iştirak edemeyeceklerini bildirmişlerdir.

Istanbul kupası

Atina - Selânik - Ankara - izmir ve İstanbul teniscileri karşılaşacak

Beden Terbiyesi Genel Direktörlüğü Tenis Federasyonu 26 - 8 - 1939 Cumartesi günü başlamak ve 30 - 8 - 1939 Zazeler bayramı günü bitmek üzere Beynelmillel açık bir turnuva tertip etmiştir.

İştirak edecek misafir oyuncular:

Nikolaïdis: (Atina) Yunan Davis kupası oyuncusu "Yunanistan şampiyonu",

Algeriye: Selânik şampiyonu ve Yunanistanın ilerisi için en parlak oyuncusu.

Bayan Lenos: Eski Yunanistan şampiyonu — Yunan federasyonu azası ve İstanbula gelen Yunan ekibinin kaptanı.

Bayan Konstaninidis: Yunanistanın şimdiki en kuvvetli kadının oyuncusu. Mısırdaki birçok turnuvalar kazanmıştır.

R. Alietti: İzmir şampiyonu. Evvelsi sene İstanbul festival kupasını kazanmıştır.

F. Aliotti: Bu sene İtalyada Junior şampiyonasını kazanmıştır. Turnuva favorilerindedir.

M. Parkan: Ankara şampiyonu. Çok kuvvetli vuruşlara malî; tecrübeli bir oyuncu.

Bayan Mehmet Parkan: İstanbulda ilk turnuvasını oynayacak olan bu bayanın ne derece elde edeceği merakla bekleniyor.

Orhan Fikri: Ankaranın genç ve kabiliyetli oyuncusu. Ankarada son yapılan turnuvayı kazandı.

A. Tandoğan: Ankaranın 3 numaralı oyuncusu. Ankara turnuvası finalisti.

İstanbulun bu oyunculara karşı çıkacak tenisçileri çok çetin bir imtihan geçireceklerdir.

Teklere Telyan, Fehmi, Hasan, Vedat, Abut, Jaffe, Babbi-hut ikinci, İbrahim Alvan üçüncü olmuşlardır.

Bunlardan Edvar Mahzumi, Yunus Haydar, Ali Karaali, Ali Sahhut, Kemal Esirci, Sırrı Dinçsoy ve Ahmet Alvan Türkiye birinciliklerine iştirak etmek üzere bölge namına İstanbul'a gönderileceklerdir.

DLRSA

Ankara 24-8 - 939

ÇEKLER

1 Sterlin (İngiliz)	5.93
100 Dolar (Amerika)	26.673
100 Fransız frankı	3.355
100 Lira (İtalya)	6.6575
100 İsviçre frankı	28.5725
100 Filorin (Felen)	68.20
100 Raysmark (Alman)	50.7275
100 Belga (Belçika)	21.4475
100 Dirahmi (Yunan)	1.0825
100 Leva (Bulgar)	1.56
100 Çekoslovak kuruşu	4.3425
100 Pezeta (İspanya)	14.035
100 Zloti (Lehistan)	23.72
100 Pengö (Macar)	24.455
100 Ley (Rumen)	0.905
100 Dinar (Yugoslav)	2.8925
100 İsveç Kuruşu	30.575
100 Ruble (Sovyet)	23.9025

İstikrazlar

Ergani	
Sivas - Erzurum III	
Türk borcu I peşin	19.275

Ticaret ve Zahire Borsası

24 - 8 - 939

FIYATLAR

Buğday yumuşak	5.24 - 5.35;
Buğday sert	4.20 - 4.27;
Buğday kızılca	4.30 - 2.06;
Arpa cuvalı	3.39 - 4.04;
Çavdar	4.01 - 4.025;
Yulaf	3.27;
Kuşyemi	5.13;
Keten tohumu	10.15;
Darı sarı	4.30;
Çiğ fındık	39 - 50;
Yapak Anadolu	48 - 52.20;
Yapak Trakya	67 kuruş.

GELEN

Buğday 645;	Arpa 60;	Kepek 120;
Peynir 5;	Tiftik 15;	Zeytin yağ 3 ton.

GİDEN

Tiftik 69;	Yapak 67.5;	Keten 15;
Kil 15 ton.		

23/8/939 ÇARŞAMBA GÜNÜ

İstanbul Belediyesi Merkez Hâlinde toplanan sahılan yaş meyva ve sebze fiyatları:

CİNSİ	İYİ	KURUŞ
Bamya	9.	
Sakız kabağı	7	
Çah fasulyesi	16	
Ayşekadin fasulyesi	13	
Barbunya kırmızı	15	
Yeşil fasulye	11	
Kır domatesi	2.50	
Sırk domatesi	3	
Dolmalık biber	6	
Sivri biber	4	
Soğan	3	
Sarımsak	10	
Patates	5	
Asma kabağı	10	
Patlıcan baş	1	
Patlıcan orta	-75	
Patlıcan ufak	-50	
Bostan patlıcanı	5	
Hıyar	1.25	
Mısır	1.25	
Maydanoz	-75	
Dere otu	-60	
Havuç	3	
Pancar	2	
Çiğ biber	11	
Çiğ domates	15	
Çiğ rezakı	8	
Çiğ balbal	12	
Çiğ şam	8	
Elma Amasya	18	
Elma Osmanpaşa	10	
Armut frenk	12	
Armut yabani	7	
Ayva	7	
Erik mürdüm	11	
Erik Bosna	6	
Şeftali	16	
Kızılcık	12	
Çvez	4	
İncir taze	7	
Muz yerli	80	
Fındık kabuklu	12	
Fındık iç	20	
Karpuz Yenidünya baş	10	
Karpuz Yenidünya orta	7	
Karpuz Yenidünya ufak	3	
Karpuz İzmir baş	8	
Karpuz İzmir orta	7	
Karpuz İzmir ufak	4	
Karpuz Alaca baş	12	
Karpuz Alaca orta	8	
Karpuz Alaca ufak	5	
Kavun Kırkağaç baş	12.50	
Kavun Kırkağaç orta	8	
Kavun Kırkağaç ufak	5	
Kavun Hasanbey baş	12	
Kavun Hasanbey orta	8	
Kavun Hasanbey ufak	4	

Zayı

Seyrüseferden almış olduğum 6406 sicil numaralı amatör eliyetnamemi zayı ettim. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü yoktur. - Anıl. (30014)

7 Numaralı Hücumbotunun Maceraları

Denizler için harp

- 21 -

Telemetle ve diğer aletler kullanılarak istenilen malumatı verebilecek, her hangi bir hatla tesbit edecek vaziyettedir. Fakat "akik" bir harpte bilhassa büyük harp kruvazörlerinde gayetle seri hareket olunduğu için en doğru atış işareti, en isabetli nişangâh mermilerin düğümleri mesafenin mahadesi olur.

Mermi toplan ağzından çıkıp hedefe gidinceye kadar tarassut zabiti bir tek merak içindedir: "Acaba suların fışkırdığını mı göreceğim? yok..." Atış istikametini mükemmel olarak kabul ettiğimiz takdirde bile eğer mermi geminin dokuz kilometre kadar açığına düşerse tarassut edemeyen fışkırdığını göremez çünkü hedef olan gemi maske vazifesini görmüştür. Eğer mermi geminin önüne düşerse bu takdirde vaziyeti tesbit etmek mümkündür. Birinci şekilde hedef uzun tutulmuştur. Kısaltmak icap eder, ikinci halde hedef kısadır, uzatmak lâzımdır, ve bu şekilde çerçevesiz düşman gemisinden eğer emirler iyi verilir ve atış kulesi vazifesini hakkıyla ifa ederse, üçüncü mermi isabet eder.

İşte tarassut mevkiinde bulunan zabitin birkaç saniye içinde görüp yapıverdiği hesabın en büyük ehemmiyeti buradadır.

Fakat herhangi bir sebeple atış inkıta uğrarsa, bu takdirde tarassut vazifesini gören zabıt, hedef gemiden daha başka yerlere baka bilir ve kendisine göre ehemmiyetli veya enteresan bulunduğu başka bir yeri veya harp sahasının heyeti umumiyesini tetkik edebilir.

İşte Lui Tuzey de şimdi bu işle meşguldü. Takvime bakır: 2 Temmuz pazar. Defterine not etti.

Deniz harbinin ilk günü, saat sabah 9,45...

Lui Tuzey gözlerinde tarassut dürbünü, harp sahasını tetkik ediyordu. İki hat arasında hareket eden torpidoların çıkardıkları duman evvelâ onu biraz rahatsız etti, sonra düşman donanmasının büyük bir kısmı da topkardan çıkan dumanlarla maske edilmiş bulunuyorlardı.

Bazı bazı güneşin parlak zıvaları, havanın berraklığı, cezbunüz şarkiden esen serin bir rüzgâr ara sıra vaziyeti normalleştirerek, şuradan buradan harp sahasının görülmesini mümkün kılıyordu.

Bu şekilde Lui Tuzey de birkaç dakika içinde harbin umumî vaziyeti hakkında az çok malumat edinmiş oldu.

Düşmanın iki kruvazör ve zırhlı hatları şimali şarkı istikametine dokuz bin metre aralı ile seyrediyorlar ve bu mesafe son gemilerine doğru gittikçe azalıyor. İtalyanların on iki büyük zırhlı ve kruvazörlerinden ikisi meydana yoktu. Her iki batmış olacaktı, çünkü böyle görülmeyecek bir şekilde harp sahasından uzaklaşmalarına hiç bir sebep yoktu.

Diğer üç tanesi saffiharp harici idi. Ateş etmiyorlar ve müşkülâta haraket ediyorlardı. Yalnızca altı tanesi zarar görmemiş olacaktı. Çünkü atış kütelerinden muntazam ve seri bir şekilde alev püskürtüyorlardı. Fakat nişangâhlar çaima bozuktu, hedefi tutturamıyorlardı. Amiral gemisi Vittorioya gelince o bir duman bulutu içinde kaybolmuş vaziyette idi.

Birdenbire Lui Tuzeyin yüksek sesli duyuldu. Neşelenmede ta bağıriyordu:

— Oh, çok şükür, dumanıyla Vittorioyu gizleyen torpido geçti. Acaba zırhlının arkasına saklanmış olduğu duman bulutu onun akıbetini mi ifade ediyordu?.. Yoksa ambarları mı ateş almıştı.

Çok vakit geçmedi. Bir lâhzada harp sahası cehenneme dönmüverdi. Torpidolar, torpido muhripleri, kime ait olduğu tesbit edilemeyen hücum botları; iki hat arasında kalan sekiz on kilometre murabbalık sahada birbirine girdiler. Müthiş bir topçu düellosu başladı. Dalgalar, fışkıran sular, kömür dumanları, ateş alevleri, gök güllütülerini hatırlatan müthiş tarakalar birbirine karıştı. Küçük gemiler çığır gibi büyük gemilere saldırıyor, torpidolar hücum botlarını avlamağa çalışıyorlar, bu sırada büyük zırhlı biribirlerini denizin dibine indirebilmek için son gayretlerini sarfediyorlardı.

Hayır, bu kargaşalık arasında, muttasıl değişen ve fasılalarla duman bulutları arkasında gizlenen gemilerin hangilerinin Fransızlara, hangilerinin İtalyanlara ait olduklarını bir bakışta tefrik etmeğe imkân yoktu.

Evet, gayret edilir de bandıraları görülür ise o zaman mesele yoktu. Fakat buna da vakit lâzım değil miydi?

Hem de tam o sırada birdenbire gökyüzünde cenupta tayyareler gözüküştü. Yaklaşan ve yaklaştıkça büyüyen tayyareler...

Lui Tuzey müthiş heyecanlanmıştır. Fakat sükonetini muhafaza edebiliyordu. Asabi ve adaleleri tamamen gevşekti:

— Bizerta hava üssü kuvvetleri.

Diye bağırdı ve birdenbire düştü:

— Ya bizim kruvazör hattımız. Acaba ne vaziyette?

Yeniden lombar deliklerini dolaşarak Fransız donanmasının vaziyetini tetkike koyuldu.

— Ah.. Yalnızca sekiz kruvazör görüyoruz. Öyle zannediyorum ki Galizyonier'e şiddetli bir isabet vaki olmuş.

Aynı dakikada müthiş bir infilâk her tarafa hâkim oldu.

Lui Tuzey hattın üçüncü kruvazörünü, Emil - Berten'den havaya meşum bir alev sütünü yükseldiğini ve sonra kara tahta ve çelik parçalarının büyük bir gayzer ortasında kaybolduğunu gördü.

— Aluş, Emil - Berten hapı yuttu..

Topçu kumandanı bu sözleri duydu mu sanki? Masasının üzerine eğilmiş bir vaziyette emir verdi:

— Tuzey! Vittorioyu görüyor musunuz? Son atışımızın muvaffakiyeti nedir?

Disiplin sahibi olan rasit derhal ilk hedefini gözden geçirdi ve:

— O!.. Vittorio da hapı yuttu..

Diye bağırdı.

— Emin misiniz?..
— Evet, onu saklayan duman bulutu tamamen dağılmış. Su üzerinde hiç bir şey yok. Yalnızca beyaz dalgalar ve küçük sıyah tahta parçaları..
— Bravo.. Demek son atışımız sabet etmiş..
Esason vaziyeti kumanda kulesinden de görmüşlerdi. Telefonla yeni emir veriliyordu:
— Sancak tarafına yol değilecek, yaklaşma saratı 250..
(Daha var)

Istanbul İcra Hâkimliğinden:

Istanbul ikinci iflâs memurluğunun 939/4 sayılı dosyasıyla ecza tüccarı Hasan Hassan hakkında verilen kongordato kararına binaen avukat Şekip tarafından 5 - 5 - 1939 tarihli istida ile müvekkili ecza tüccarı Hasan Hassan hakkında verilen kongordato mühletine lüzum ve ihtiyaç olmadığından ref'ine talep etmiş ve memurluğumuzca kongordato hakkında mühletten Hasan Hassan vazgeçmiş bulunmasına binaen mühletten ref'ine karar verilmiştir. Keyfiyet usulen ilân olunur. (20025)

Zayi

Istanbul Emniyet 4 üncü şube müdürlüğünden almış olduğum ikamet tezkeremi zayi ettim. Yenisini alacağım dan eskisinin hükmü yoktur. — Bulgar tebasından Vangel Blagoy Kristef.

İlan

Emniyet Sandığı Müdürlüğünden: Bay Firuz Kesim 13 - 9 - 1937 tarihinde sandığına bıraktığı para için verilen 25622 numaralı bonosunu kaybettiğini söylemiştir. Yeni verileceğinden eskisinin hükmü olmayacağı ilân olunur. (13720)

SAHİBİ : ASIM US

Basıldığı yer: VAKIT Matbaası
Umum Neşriyatı idare eden:
hakki tarik us

Çocuklar, ihtiyarlar ve Hastalıktan yeni kalkanlar için gıda: Kanzuk Besleyici Unları Piyasaya çıktı.

Vitamin ve Kalori cihetile çok zengindir. KANZUK UNLARI, besler ve kuvvetlendirir, çok kolay hazmolur. Çocuklar da ishal gibi Barsak rahatsızlıklarını mucip olmaz.

Kanzuk Pirinç Unu - Kanzuk Patates Unu - Kanzuk Yulaf Unu - Kanzuk Mercimek Unu
Kanzuk Bezelya Unu - Kanzuk Irmik Unu - Kanzuk Nişasta Unu - Kanzuk Çavdar Unu.
Çeşitleri tanınmış Eczane ve Ecza depolarıyla büyük Bakkaliyelerde vardır.

Kanzuk Besleyici Unları

Eşsizdir, mükemmeldir, Sıhhi olarak hazırlanır, ka'yyen bozulmaz ve kurtlanmaz

Umumî Depo: İNGİLİZ - KANZUK Eczanesi, Beyoğlu - İstanbul. İzmir Acentası: TÜRK ECZA DEPOSU

Istiklâl Lisesi Direktörlüğünden:

- 1 — İlk, orta ve lise kısımlarına yatılı veya yatısız kız ve erkek talebe kaydına başlanmıştır.
- 2 — Bu yıl yeniden az talebe almacağından mektebe girmek isteyenler biran evvel müracaat etmelidirler.
- 3 — Eski talebe Eylülün onuncu gününe kadar gerek mektupla, gerek mektebe başvurarak kaydını yenilemelidir. Eski talebenin Eylülün onundan sonra yapacakları müracaat kabul edilmeyecektir.
- 4 — Bütünleme ve engel sınavları Eylülün birinde başlayacaktır.
- 5 — İsteyenlere mektebin kayıt şartlarını bildiren tarifname parasız gönderilir.

Adres: Şehzadebaşı Polis karakolu arkası, Telefon: 22534

Beyoğlunda BAKER mağazaları

En birinci İngiliz ve Fransız kumaşlarından mamul TRENC - KOTLAR, Gabardinler, Paltolar, Tüveller, Spor ve fantezi kostümler, Pardesüler, her yerden müsait şartlar ve ucuz fiyatlarla satılmaktadır. Çeşitler bozulmadan evvel ihtiyacınızı BAKER mağazalarından temin ediniz.

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

I — Şartname ve nümunesi mucibince 10—VII—939 tarihinde ihale olunamayan 22x25 eb'adında (17) milyon rakı manşet pazarlıkla yeniden eksiltmeye konmuştur.

II — Muharrem bedeli beher bini sif (350) kuşuk hesabında (59.500) lira muvakkat teminatı (4462.5) liradır.

III — Pazarlık 28—VIII—939 pazartesi günü saat 15 de Kızılay batışta levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartname ve nümuneler her gün levazım şubesinden ve İzmir, Ankara başmüdürlüklerinden (297,5) kuruş muvakkat teminatı kabul edilebilir.

V — İsteklilerin pazarlık için tayin olunan gün ve saatte yüzde 7,5 güvenme parasile birlikte mezkûr komisyona gelmelidir. (6152)

KUŞTÜYÜ

Yastık, yatak ve yorganlarını mutlaka kullanınız

Yazın sıcak havalarda yorgun başınızın serin ve yumuşak kuştüyü yastık ile rahatını temin eder.

Kuştüyü yorgan, şilte ve yastık fiatlarında mühim tenzilat yapıldı. (1) liraya alacağınız bir kuştüyü yastık bu ucuzluğu ispata kâfidir.

ADRES: İstanbul Çakmakçılarda Sandalyacılar sokak kuştüyü fabrikası. Satış yerleri: Ankara ve Beyoğlunda Sümer bank Yerlimallar pazarlarında satılır.

Takas Limited Şirketinden:

Şirketimiz İş Hanmda 2 inci kattaki yeni dairesine nakletmiştir. Telefon numarası 24204/5 dir. Telgraf adresi:

"Takaslitet,"

dir. Takas muamelesi yapmak ve takas işleri hakkında her türlü malumat almak isteyenlerin doğrudan doğruya müessesemize müracaatları rica olunur. (6568)

VAKIT

Cep Kütüphanesi

No.	Yazan ve Türkçeye çevirenin adı	Sayfa	Krş
1	Kader (Volterden) Asım Us	208	15
2	Olimpiyad oyunları Vildan Aşır	120	10
3	Kilerans Terras esrarı (Galopin'den) G. V.	304	20
4	Yugoslavya seyahat notları Asım Us	112	10
5	Şark Ekspresinde cinayet (Christie'den) V. G.	360	20
6	Etrüsk Vazosu (Prosper Meirme'den) Haydar Rifat	64	20
7	Her memlekette birkaç gün (Muhtelif müelliflerden) Ahmet Ekrem	352	20
8	Son korsan (Fon Lüknerde'den) Fethi Kardeş	376	20
9	Kafkas hikâyeleri (Kazbek'ten) Niyazi Ahmet	120	10
10	Son Eblisalıp muharebeleri (Kollins'ten) Ahmet Ekrem	276	20
11	Futbol kaideleri Nüzhet Abbas	40	10

İstanbul Levazım Amirliği Sütununa

Üçer adet çamaşır yıkama, sıkma ve ütölme makineleri müteahhit nam ve hesabına alınacaktır. Açık eksiltmesi 28 Ağustos 1939 pazartesi günü saat 15 de Tophanede amirlik satın alma Ko. da yapılacaktır. Hepsinin tahmin bedeli 13300 lira ilk teminatı 997 buçuk liradır. Bursa için ayrı ve İstanbul için ayrı olmak üzere her makineye ayrı ayrı fiat teklif edilecektir. İsteklilerin kanunî vesikalarile ve Ko. daki şartnamesinde yazılı kataloklarla beraber belli saatte Ko. da bulunmaları. (67) (5111)

İstanbul emniyet sandığı müdürlüğünden

Emniyet Sandığı borçlularından ölü Ahmet varislerine ilân yoluyla son tebliğ:

Murisiniz "12006" hesap numarasile Sandığımızdan aldığı 240 liraya karşı Beyoğlunda Feriköy birinci kısım mahallesinin eski büyük yeni Civelek sokağında eski 35 Mü. yeni 50 No. lu bahçeli ahşap bir evin tamamını Sandığına birinci derecede ipotek etmiş idi.

21—7—938 tarihine kadar ödenmediğinden borç miktarı faiz ve komisyon ve diğer masraflarla beraber 535 lira 39 kuruşa varmıştır. Bu sebeple 3202 No. lu kanun mucibince yapılan takip ve açık arttırma neticesinde mezkûr gayrimenkul 601 lira bedelle talibine muvakkaten ihale edilmiştir.

İşbu ilân tarihinden itibaren bir ay içinde 938/1438 numara ile sandığına müracaatla borcu ödemediğinden takdirdede kat'i ihale kararı verilmek üzere takip dosyasının icra hâkimliğine tevdi olunacağı son ihbarname makamına kaim olmak üzere ilân olunur. (6650)

Kızılay Hastabakıcı hemşireler Okulu Direktörlüğünden:

Yeni ders yılına hazırlanılmaktadır. Okul geceli ve parasızdır. Okul, genç Bayanların hastabakıcı ve ziyaretçi hemşire yetiştirerek, hastanelerde ve umumî sıhhatle alakadar olan müesseselerde çalışmalarına mahsustur.

Tahsil müddeti üç yıldır. Teorik ve pratiktir. Dersler hususî doktor Profesörler ve muallimler tarafından verilir. İsteklilerin iyi ahlâkları ve sıhhatli ve en az orta tahsili bitirmiş olmaları şarttır. Diğer şartlarını ızla daha fazla izahat için yazın ile veya bizzat İstanbulda Aksarayda Haseki caddesinde okul direktörlüğüne müracaat edilmesi.

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum İdaresi İlanları

Muhammen bedeli 6500 lira olan 45 adet seyyar telgraf makinesi 5—10—1939 perşembe günü saat 15,30 da kapalı zarf usulü ile Ankara İdare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin (487.50) liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve tekliflerini aynı gün saat 14,30 a kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankara Malzeme dairesinden Haydarpaşada tesellüm ve sevk sefliğinden dağıtılacaktır. (6478)

Muhammen bedeli 23750 lira olan Karabük köprüsü 3 10 - 1939 çarşamba günü saat 15 de kapalı zarf usulü ile Ankara İdare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 1781,25 liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve tekliflerini aynı gün saat 14 de kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankara Malzeme dairesinden Haydarpaşada tesellüm ve sevk sefliğinden dağıtılacaktır. (6356)

HOLANTSE BANK-ÜNİ N.V.

Boğaziçi Lisesi Müdürlüğünden:

Lise ve Orta okul bütünleme imtihanlarına 1 Eylül Cuma günü ve olgunluk imtihanlarına 9 Eylül Cumartesi günü başlanacağı ilgili talebeye bildirilir.

1939 RESİMLİ HAFTA

Her hafta yeni bir güzellik ve olgunlukla çıkan bu haftalık mecmua Türkiyenin yegâne rakipsiz gazetesi dir